

Valimistulemustest Haljala vallas

XII Riigikogu valimistest möödunud nädalad on kindlasti pakkunud kõneainet mitmes võtmes – kes tundis pettumust, kes kergendust, kes võidurõõmu. Küllap oled Sinagi, hea Haljala valla elanik, viinud end meedia-kanalite vahendusel kurssi üleriigiliste hääletamistulemustega, osalusprotsendi ja vastvalitute nimedega.

Ent kuidas möödusid Riigikogu valimised Haljala vallas? Kuivõrd kattusid või lahknesid siinsed valimistulemused üleriigilistest? Milliseid järeldusi sellest kõigest võiks teha? Toome alljärgnevalt Sinuni hulga arve, mis peaksid aitama nendele küsimustele vastata.

Esmapoolest osalusprotsendist. Teadupärast osales üleriigiliselt valimistel 63,5 % valimisõiguslikest kodanikest. Lääne-Virumaal jäi see protsent mõnevõrra madalamaks – 58,7. Ja kahjuks paistis Haljala vald silma madala osalusega – siin käis hääletamas vaid 46,5 % valijatest. Tegemist on selle sajandi madalaima tulemusega – Riigikogu valimistel 2003 ja 2007 osales vastavalt 51,9 ja 56,6 % hääleõiguslikest vallakodanikest. Tervelt 10 % line langus peaks andma mõtteainet. Mitte üksnes poliitikutele, vaid meile kõigile.

Samas on näiteks kohalike omavalitsuste valimise osalusprotsent siinmail olnud veelgi madalam – Haljala vallavolikogu valimistel 2002 ja 2005 vastavalt 42,2 ja 40,4 %. Võiks ju arvata, et oma särk on ihule ligemal, ent arvud seda ei kinnita. Siiski, viimastel volikogu valimistel 2009 oli see protsent tublisti kasvanud – 53,2-ni.

Nüüd valimistulemustest. Teatavasti pääsesid parlamenti neli erakonda – Reformierakond (üleriigiline häälteprotsent 28,6), Keskerakond (23,3), Isamaa ja Res Publica Liit (20,5) ning Sotsiaaldemokraatlik Erakond (17,1). Haljala valla edetabel ning häälteprotsendid nägid välja aga mõnevõrra teistsugused. Siingi võidutised Reformierakond, ent vaid 14,98 %-ga häältest. Oravatele järgnesid küllaltki tasavägiselt sotsiaaldemokraadid 12,09 %-ga, suurusjärgu võrra jäid maha IRL (8,1 %) ning Keskerakond (6,3 %).

Huvitav on jälgida ka poliitiliste eelistuste muutumist viimase nelja aasta jooksul. Nii kogus Reformierakond 2007 Haljala vallas 29 % häältest, mis tähendab toetuse vähenemist ligi poole võrra tänavu. Keskerakonna puhul on kukkumine olnud veelgi drastilisem – 2007 saadi Haljala vallas teine tulemus 27,95 %-ga.

Haljala valijad andsid seekord oma hääli kõikidele kandideerinud erakondadele peale Vene Erakonna Eestis, mõned hääled jagusid ka ainsale üksikandidaadile Aivar Koitlale. Küllap tulebki seesuguse hääle killustumisega seletada üsna suurt disproportsiooni üleriigiliste ja siinsete häälteprotsentide vahel.

Kes olid suurimad häältemagnetid Haljala vallas? Ülekaalukalt juhib seda edetabelit sotsiaaldemokraat Indrek Saar 183 häälega. Üle saja hääle said veel IRL-i kuuluva siseminister Marko Pomerants (122) ning reformierakondlastest sotsiaalminister Hanno Pevkur (115) ja vallavanem Leo Aadel (106). Samas Haljala juurtega keskerakondlane Toomas Varek, kes 2007.a. valimistel kogus rekordilised 253 häält, pidi sedapuhku leppima vaid 57 häälega.

Järelduste tegemise ülatoodud andmetest, mis pärinevad Vabariigi Valimiskomisjoni veebilehelt, jätame, hea lugeja, Sinu teha.

Lugeja kirjutab

Vahel tekib tunne, et tahad kellelegi midagi head ja ilusat öelda, tuua näiteid tõelisest elust, muude murede ja mõtete vahele.

Käin aeg-ajalt Haljala kandis. Juba kogu elu jooksul. Paljudes kohtades on käidud – nähtud elu ning inimesi. Aga Haljalas liikudes olen kohanud aastaid viisakaid koolilapsi. Oodates bussi, möödub koolilaps, kes tervitab viisakalt mind – teadmata, kes või kustkohalt ma pärit olen. See teeb südame soojaks. Aga mitte kõikides kohtades ei leia niisugust kohtlemist noorte poolt. Näiteks linnades on juhuseid, kus õpilased ei tavatse oma õpetajaidki tervitada.

Seepärast tahtsingi kirjutada selle artikli – kiituseks Haljala Gümnaasiumi perlele ning kodudele, kus niisugused toredad lapsed sirguvad.

Viisakus on meeldiv asi – ta imbub inimesse tasapisi. Seda omama peab igas eas, ka siis, kui juuksed hõbehallid peas.

Edu töös ja isiklikus elus Haljala rahvale.

Vaike Hang

Haljala Valla Sõnumid

Haljala valla leht ilmub kord kuus. Tiraaž 1300

Toimetuse: Külli Heinla, Imbi Leevand, Egon Mets

Toimetuse jätab endale õiguse kaastõid lühendada.

Kaastõid ootame aadressil leht@haljala.ee või posti teel: Haljala Gümnaasium, Rakvere mnt 10, 45310

Kes on kes Haljala vallas?

Vallamaja kõige salapärasema ukse taga, kuhu tavainimese silm ei ulatu, teeb tööd IT-spetsialist **Kaido Kukk**, kes on selles ametis olnud juba neli aastat.

Sünniaeg

17.02.1980

Teie haridus?

Keskharidus, lõpetamata kõrgem infotehnoloogia erialal.

Ametikoht vallas ja ülesanded?

Ametikohaks on IT-spetsialist. Kokkuvõttena oleks põhiülesanneteks vallavalitsuses ja hallatavates asutustes riist- ja tarkvara paigaldamise ning hoolduse ja remontitööde korraldamine. Igapäevases töös asutuste ametnike ja töötajate infotehnoloogiaalane nõustamine ning muude teenistuskohast tulene-

vate ülesannete täitmine.

Milliste ettepanekutega ja probleemidega võivad Haljala valla kodanikud Teie poole pöörduda?

Põhiliselt tegelen ikka küsimustega, mis kuuluvad minu tööülesannete alla. Võimaluse ja aja olemasolul püüan aidata kõiki neid keda suudan, aga arvestada ikka, et kõigega ei jõua kahjuks tegeleda.

Mida Te soovite Haljala valla elanikele?

Olgem ausad iseenda ja teiste vastu ning tegeleda vähem igasuguste rumalustega. Lõpetuseks mõttetera prantsuse filosoofilt René Descartes - Selleks, et teada, mida inimesed tegelikult mõtleavad, pööra tähelepanu sellele, mida nad teevad, mitte sellele, mida nad ütlevad.

Külavahelood: Lihulõpe

Pikaksvenitatud Lihulõpe küla, mis kasvab märkamatult üle Veltsi külaks teispool Haljala valla piiri, ei ole traditsiooniline vanaküla. Taani hindamisraamatust me teda ei leia. Ajalooliselt on tegemist hoopis karjamõisaga – sarnaselt näiteks Kärmuga –, mis on ajapikku külaks kasvanud.

On teada, et 1586. a. kuulus 2 adramaaga karjamõis *Lihholep* Palmse mõisale, alates XVIII sajandi lõpust aga Kloodi mõisale, mitte aga naabruses asunud Veltsi mõisale, nagu võiks arvata. Teisel pool Veltsit, Rakvere kihelkonnas asunud Kloodi mõisnikud olid nii Lihulõpe kui Kisuvere omanikud.

XIX sajandil asus Lihulõpes ka tänaseks hävinud kõrts. Pole ime, kui võrd küla asus tiheda liiklusega. Vanamõisast läbi Kautvere, Veltsi ja Päide Rakverre viiva maantee ääres (tuletades meelde, et tänane Tallinn-Peterburi maantee sün-

Lihulõpes võib kevadel näha ka hobust, kes koos peremehga põldu harib. Pildil Arma ratsatalu hobune Meksikaana-Arma.

dis alles pärast II maailmasõda, muutub pilt siitkandi liikluseoludest hoopis teiseks). 1880-1890. aastatel müüs Kloodi mõis Kisuvere talud päriseks, ühes sellega ka Lihulõpe karjamõisa maad talukohtadeks. Siitpeale sai iseseisev külaelajalad alla.

Haljala valda kuulub Lihulõpe selle algusest alates 1917.a.

Lihulõpe on ka tänapäeval tihedalt asustatud ja majades on elu sees. Elatakse aastaringelt. Külas on nii vanemaid inimesi kui ka peresid, kus on veel koolikäivaid lapsi. Kooli

käiakase nii Haljalasse kui ka Veltsi. Põllumajandusega tegeletakse peamiselt oma tarbeks. Loomi peetakse vähe – mõni kana, paar siga, koerad-kassid. Kevadeti võib näha põldudel ka hobust, kes oma peremeest teenib. „Majapidamised on korras ja inimesed töökad,“ iseloomustab oma koduküla ettevõtja Merli, kelle töökohaks on juuksurialong Haljalas.

Bussiliiklus külas on kasin. Haljalasse saab õpilaste bussiga, Rakverega on ühendus harv. Kellel oma auto, sellel on lihtsam. Suuremast hädast päästab kauplusauto, mis käib külasse korra nädalas. Lihulõpe elanike sõnul tuntakse külas puudust ühistest tegevustest.

Niisiis ootab Lihulõpe sarnaselt paljude siitkandi külade kohaliku elu eestvedajat!

Aaspere külakoda pakub hernesuppi ja õpetab kirivööd kuduma, Varangul peeti iga-aastasest vastlapäeva

Vastlapäeva tähistamine Varangul.

Varangu külarahva iga-aastane traditsioon on olnud Varangu Vesikantsi mäel vastlapäeva tähistamine, kuid seekord oleks sinna minek olnud tõsine katsumus erakordsete lumeolude tõttu. Otsustasime, et kui ise märke ei pääse, siis toome mäe koju kätte, kuigi vähendatud kujul. Seltsimaja juures sai lumi kokku lükatud ja mäeks tõstetud. 5. märtsil olid kõik oodatud vastlapäeva ühisüritusest osa võtma. Lapsi, noori ja vanu tuli kokku 32. Lustiti mäest alla lastes ja võisteldi pikima vastlaliu peale juunioride ja seniioride klassis. Hiljem ootasid

kelgutajaid seltsimajas kuum hernesupp, ahjuvorstikesed, kohv ja vastlakuklid.

Aeg-ajalt ühise laua taga kokkusaamine on seltsitegevusele väga motiveeriv, sest niipalju kui on inimesi, on ka erinevaid häid mõtteid, arvamusi ja ettepanekuid, kuidas külaelu edendada.

Urve Kingumets, Varangu külaseltsi juhatuse liige

Aaspere külakojas on hernesupi ja vastlakukli söömine saanud juba meeldivaks traditsiooniks. Kolm põlvkonda ühise laua taga – see on väärtus omaette.

Pimedad ja tuisused õhtud on käsitöö tege-

Esivanemate käsitöökoostöö omandamine ei ole niisama lihtne. Pildil vasakult Inga Metsar, Merille Madiberg ja Tiiu Tagamets

miseks ideaalsed. Inga Metsari juhendamisel hakati Aasperes õppima kirivöö kudumist. Kui esimesed vööd valmis, siis tutvus-

tame neid kindlasti ka lehelugejale.

Imbi Leevand, kursustel osaleja

Veelkord kultuuripremia laureaatest

Algus lk. 1

Ilmselt ühiskonnale vajalikust ja palju andnud inimestest hoolimine, nende märkimine ja austamine väärtustab nende tegevust ka pere silmis.

Haljala kooli kauaaegne direktor ja füüsikaõpetaja Henn Altmäe, laureaat 2010. aastast, meenutas oma elutööd koolile uue maja ehitamisel. Olid ajad, mil kõik vajaminev oli defitsiit ja seda hangiti eriliste nippidega. Juh-

tus sedagi, et asjaajamise huvides tuli ka mõnikord „määrida“ – meestele kibedat ja naistele magusat. Tulemused olid nii head, et praeguse seni võib koolimajas mööbli kruvide ja mutrite ülejääke leida. Olid ajad, olid kombid. Aga Haljala kool sai ehitatud näidiskooliks, kuhu toodi külalisi maja imetlema lähedalt ja kaugel.

Neljandal laureaadiil 2004. aastast, Tiiu Torpanil ei

olnud kahjuks aega end tutvustama tulla. Tantsumemm oli hõivatud proovidega. On ju vaja koolilaste tantsurühmad järjekordselt laulupeole viia. Tantsu-ansambel Segapidi aga plaanib sel aastal järjekordset välisreisi, et viia Eesti tantsukultuuri kaugetesse eksotilistesse maadesse.

Kultuuripremia laureaati 2000. aastast Voldemar Nagel, ehtne koolipapa Aaspere koolist, kelle erilise hoole all oli

sealne eeskujulik kooliaed, lahkus meie hulgast 2007. aastal.

Meeleolukat pärastlõunat kaunistasid ja sisustasid oma musitseerimisega Imbi Orgus ja Ahti Bachblum. Haljala superkondiitri Helgi Punase valmistatud maitsva singikringli ja vahukooretordi degusteerimisega jätkus õhtu omavahelistes vestlustes.

Ellen Tõevere

Haljala Vallavolikogu

Haljala Vallavolikogu istungil 15. märtsil 2011.a.:

Istungil osalesid: Siiri Heinpõld, Krista Hütsi, Jaan Meerits, Margus Punane, Esta Pilv, Risto Rätsep, Liisa Saamot, Martti Samolberg, Toomas Säask, Riina Tamberg, Tiit Toming ja Viivo Völu.

Istungilt puudus: Kalju Kivistik, Olev Lipp ja Jaan Nurk.

Otsustati: 1. Lubada vallavalitsusele korraldada lihtmenetlusega riigihange „Haljala valla munitsipaalhoonetele käidu- korralduse osutamine”. 2. Kinnitada mahtuniversaali Mercedes Benz V220 CDI võõrandamiseks korraldatud kirjaliku enampakkumise tulemusel edukaks pakkujaks Diana Pilme. 3. Kuulati informatsiooni tuletoorjautodest, veemajandusprojekti ja Haljala lasteaiast.

Transpordivõimalused paranevad

Aprilli keskpaigast on Haljala valla elanikel võimalus senisest paremini pääseda liikuma. Lääne-Viru Omavalitsuste Liit on koostöös Haljala valla ja veel 10 omavalitsusega välja töötanud uue lahenduse sotsiaalotstarbelise transpordi korraldamiseks. Omavalitsuste koostöö tagab senisega võrreldes paindlikumad võimalused transpordi korraldamiseks, olgu siis vaja sõita tööle, õppeasutusse, arstile, poodi või kasvõi sõbra juurde. See kõik saab võimalikuks, kuna klientide teenindamiseks avatakse ühtne tellimiskeskus, kes leiab soovijale võimalikult soodsad transpordivõimalused.

Selleks on Haljala vald, nagu ka teised omavalitsused kehtestanud ühtsed reeglid, millest olulisimad on, et sotsiaaltranspordi saavad tellida vaid vallas registreeritud isikud, kuid vabade istekohtade olemasolul ka kõik teised samas suunas liikuvad reisijad. Märtsi lõpus selgub hanketulemuste taustal teenuse maksumus ning seejärel täpsustab omavalitsus transpordisoodustuste mahu ja määrad.

Vastavalt Haljala Vallavolikogu 21.12.2010 määruse nr 32 § 1 lg 2 on sotsiaaltransporditeenust õigus kasutada rahvastiku- registri andmetel Haljala valla haldusterritooriumil asuvalle elukoha aadressile registreeritud:

- 1) puudega inimesel;
- 2) liikumistakistusega isikul;
- 3) vähekindlustatud või mittetoimetuleva leibkonna liikmel;
- 4) isikul, kelle transpordi on tellinud haigla või Haljala Vallavalitsus;
- 5) puuduva või ebasobiva ühistranspordiühendusega asulas elaval isikul;
- 6) eelnimetatud kategooriasse kuuluva isikuga koos reisival isikul;
- 7) vaba istekoha olemasolul sõidukis ka muul isikul sõltumata tema elukoha registreeringust.

Seega ei ole tegemist mitte ainult invatranspordiga, reisisid on võimalik ka nendel inimestel, kellele muud olemasolevad transpordilahendused (liinibuss, takso, oma auto) ei sobi või muid võimalusi ei olegi. Sotsiaaltranspordi toetab osaliselt Euroopa Liidu Sotsiaalfond, kelle abil saavad tööl käivad puuetega inimesed reisisid 2012. aasta mai lõpuni tasuta. Samuti võimaldatakse samal perioodil tasuta vedu hooldusvajadusega isikutele nt transpordiks päevahoiuteenusele eesmärgiga võimaldada hoolduskoostööga pereliikmel käia tööl.

Huvilistel palume esitada vallavalitsusele avaldus teenuse kasutamiseks. Avalduse esitamine annab Teile võimaluse teenust vajadusel kasutada. Ülevaade teenuse tarbijate hulgast võimaldab vallavalitsusel töötada välja vallapoolsed soodustused erinevatele kliendikategooriatele.

Avalduse vormi saab valla kodulehelt või vallavalitsusest. Täpsem informatsioon telefonil 32 78 226, 56566931 või urve.vogt@haljala.ee

Kena kevadet soovides
Urve Vogt, sotsiaaltöötaja

Haljala Vallavalitsus

Vallavalitsuse istungil 21.02.2011:

1. Määrati veebruarikuu toimetulekutoetus viieteistkümnemele isikule kokku summas 2477,77 eurot ja ühekordne sotsiaaltoetus viiele toetust vajavale isikule kokku summas 323 eurot. 2. Määrati toidutoetus, 100% tasumisele kuuluvast summast, kolmele gümnaasiumi õpilaele ja ühele lasteaialapsele. 3. Eraldati mittetulunduslikuks tegevuseks tegevustoetus ja projektipõhised toetused (korraldus on kättesaadav www.haljala.ee) 4. Nimetati riigihanke komisjoni liikmeks ehitus- ja planeerimisspetsialist Priit Pent. 5. Väljastati ehitusluba OÜ-le Öitseng Varangu külas, Kaasikualuse kinnistul paikneva noorkarjalauda ja sigala lammutamiseks. 6. Väljastati ehitusloa Energia Jaotusvõrk OÜ-le Essu külas Kohtla-Järve-Tallinn gaasijuhtme Rakvere harukraani kinnistu kaabel- ja õhuliinile ja Völe külas Heina kinnistu maakaablile ja liitumiskilbile. 7. Otsustati eraldada Haljala Lasteaia hoones üks rühmakompleks Haljala Päevakeskusele. 8. Väljastati kasutusluba Haljala Lasteaia hoonele. 9. Muudeti Haljala Gümnaasiumi põhikooli õpilaste toitlustusteenus osutamise lepingut tõstes toidupäeva maksumust 8% võrra. Toidupäeva maksumuse tasub Haljala vallavalitsus. 10. Muudeti koristusteenuse osutamise lepingut puhastatavate pindade osas. 11. Otsustati sõlmida Varjupaikade MTÜ-ga leping omanikuta või loomapidaja juurest lahti pääsenud koerte ja kasside püüdmine, pidamine, ravimine, omanike leidmine ning varjupaiga teenuse osutamiseks. 12. Pikendati Vanamõisa mõisahoonet ruumide avalikku kasutusse andmise eelkõrrelepet kuni 31.detsembrini 2020. 13. Kinnitati raamatukogude ümberkorraldamise ja likvideerimiskomisjoni lõpparuanne ja otsustati lugeda likvideerimiskomisjoni töö lõpetatuks. 14. Väljastati raieluba kolme kuuse ja ühe männi raideks Kooli tn 7 kinnistul. 15. Tunnistati edukaks pakkumuseks lihtmenetlusega riigihankele „Haljala valla munitsipaalhoonetete energiamärgise väljastamine” OÜ VaLITERMO poolt esitatud pakkumus. 16. Otsustati korraldada lihtmenetlusega riigihange „Haljala valla munitsipaalvara kindlustamine 2011-2013 aastatel”. 17. Esitati vallavolikogule otsuse eelnõu „Loa andmine lihtmenetlusega riigihanke „Haljala valla munitsipaalhoonetete käidukorralduse teenuse osutamise” korraldamiseks”.

Vallavalitsuse istungil 02.03.2011:

1. Kinnitati Sotsiaaltransporditeenus osutamise juhend, Sotsiaaltransporditeenus kliendiks registreerimise avalduse ja kliendi profiili vorm ning sotsiaaltranspordi osutamise teenustasude määrad ning volitati VIROL-it korraldama riigihankeid ühtse sotsiaaltranspordisüsteemi vedaja ja ühtse sotsiaaltranspordisüsteemi operaatoriteenus osutaja leidmiseks ning nimetati Haljala valla esindajana VIROL-i riigihangete hankekomisjoni liikmeks vallavanem Leo Aadel. 2. Kanti maha Haljala Vallaraamatukogu Haljala fondist kasutamiskõlbmatud ja raamatukogule mittevajalikud raamatud (149 eksemplari) kokku väärtusega 119,49 eurot. 3. Eraldati reservfondist 60 eurot Memento Rakvere Ühingu tegevuse toetuseks. 4. Võeti Haljala valla 2011 aasta eelarves sihtotstarbeliselt laekunud summad: -Rahandusministeeriumilt ametiasutuse ja hallatavate asutuste töötajate õppelaenu põhiosade tasumiseks kokku 3 841 eurot ja õppelaenude tasumisega seotud erisoodustuste tasumiseks kokku 2 625 eurot; -Lääne-Viru Keskraamatukoguga sõlmitud lepingu alusel Haljala Vallaraamatukogule 4 292 eurot teavikute soetamiseks; -PRIA-lt Haljala Gümnaasiumi õpilaste kooli-

piimaotuseks 971 eurot ja juurvilja ning puuviljade pakkumise seotud kulude katmiseks 156 eurot. 5. Väljastada projekteerimistingimused Eesti Energia Võrguehitus AS`le komplektalajaama, kaabelliini ja õhuliini rekonstrueerimiseks Vanamõisa külas. 6. Väljastati projekteerimistingimused Lauri Paavo`le kaupluse renoveerimise ja sisemise keskkütte, vee- ja kanalisatsioonitorustiku projekti koostamiseks Vösu mnt 7a kinnistule Haljala alevikus. 7. Otsustati esitada Kultuuriministeeriumile riigieelarvelise toetuse taotlus „Haljala Kino rekonstrueerimine I etapp” ja garanteerida projekti omaosalus summas 2 633,40 eurot.

Vallavalitsuse istungil 09.03.2011:

1. Määrati Haljala alevikus asuvalle Liiguste-Põdruse teelt algavale ja Uuel tänaval lõppevale teele nimeks Kingu tee. 2. Määrati aadresskohad Haljala alevikus asuvalle rajatistele. 3. Tehti volikogule lisada avalikult kasutatavate teede nimekirja Lepa tänav ja Kingu tee ning esitati vastav eelnõu. 4. Määrata Kavastu külas asuva Kruusa katastriüksuse maa sihtotstarbeks 100% mäetööstusmaa. 5. Tunnistati edukaks pakkumuseks lihtmenetlusega riigihankele „Haljala valla munitsipaalvara kindlustamine 2011-2013” BTA Kindlustus poolt esitatud pakkumus. 6. Määrata toetus huvikooli kooliteenus maksumuse hüvitamiseks 2010/2011 õppeaastal. 7. Väljastati ehitusluba OÜ-le Bellus Beds Haljala alevikus Rakvere mnt 23a, 23b ja 23c asuvaltel kinnistutel paikneva tootmishoone laiendamiseks. 8. Väljastati Viido Põldma`le projekteerimistingimused eramu rekonstrueerimise ja laiendamise projekti koostamiseks Sudise kinnistul Pehka külas. 9. Kinnitati Peeter Toominga nimelise fotopreemia määramise komisjon koosseisus: Jaan Künnap, Martti Samolberg, Egon Mets, Avo Seidelberg ja Riina Must. 10. Kinnitada Vallakantseleis osutatavate teenuste tasumäärad järgmiselt: 1) Fotokoopia tegemine: must-valge tekst A-4üks lehekül 0,05 eurot, üks leht kahel küljel 0,10 eurot, A-3 üks lehekül 0,10 eurot, üks leht kahel küljel 0,15 eurot, must-valge pilt või foto A-4 üks lehekül 0,20 eurot, üks leht kahel küljel 0,25 eurot, A-3 üks lehekül 0,25 eurot, üks leht kahel küljel 0,30 eurot 2) Väljaprinti tegemine: värviline tekst A-4 üks lehekül 0,10 eurot, üks leht kahel küljel 0,15 eurot, A-3 üks lehekül 0,20 eurot, üks leht kahel küljel 0,25 eurot, värviline pilt või foto A-4 üks lehekül 0,60 eurot, üks leht kahel küljel 0,70 eurot, A-3 üks lehekül 1,00 eurot, üks leht kahel küljel 1,10 eurot.

Vallavalitsuse istungil 16.03.2011:

1. Anti kirjalik nõusolek Lauri Paluveer`le suurkaevu rajamiseks Haljala vallas Völe külas Eva kinnistule. 2. Võeti Haljala Lasteaias läbiviidud revisjoni tulemused teadmiseks. 3. Nõustati Haljala aleviku ohtlike jäätmete kogumispunkti lisamisega AS Epler & Lorenz ohtlike jäätmete käitluslitsentsi taotlusesse jäätme- käitluskohana. 4. Eraldati Kärt Innole projektipõhise toetusena 70 eurot Eesti Noorteühenduste Liidu poolt Poola Vabariigis korraldatavast koolitusest osavõtukulude osaliseks katmiseks. 5. Määrati Haljala vallas Pehka külas asuvalle Pehka teelt algavale ja Niine kinnistuga lõppevale teele nimeks Lageda tee. 6. Määrati koha-aadressid Haljala alevikus ja Essu külas asuvalle ehitistele, rajatistele ja haljasaladele. 7. Kuulutada välja avalik konkurss Haljala Gümnaasiumi direktori vaba ametikoha täitmiseks ja kinnitati kandidaadile esitatavad nõuded. 8. Kiideti heaks Haljala spordipargi laienduse eskiiskavand. 9. Väljastati ehitusluba Rakvere mnt 10 spordipargi laienduseks. Lisaks: Lisainfo kohanimede määramise kohta on kättesaadav www.haljala.ee

Lääne-Viru Arenduskeskuse uus juht on Viktoria Heinmann

Maakondliku arenduskeskuse (MAK) on meie missiooniks toetada heade mõtete kujunemist ja edukat rakendamist Lääne-Virumaa konkurentsivõime tugevdamiseks. Missiooni täitmiseks pakume nõustamisteenust alustavatele, tegutsevatele ettevõtjatele ja mittetulundusühendustele ning kohalikele omavalitsustele. Lisaks nõustamisteenusele korraldame koostöös EASI, VIROLi ja Lääne-Viru Maavalitsusega sihtgruppidele infopäevi, seminare, koolitusi ja muid ettevõtmisi (teenuste loetelu lisatud).

2010. aastal nõustati kokku 129 klienti ettevõtlusvaldkonna, 69 mittetulundussektori ning 16 kohalike omavalitsuste küsimustes. Ettevõtjaid nõustatakse peamiselt alustamisega ning äriplaani koostamisega seonduvates küsimustes, EASI toetusmeetmete alal, maksunduses ja muudes küsimustes. Alustava ettevõtja startitoetus on saanud 10 maakondliku arenduskeskuse poolt nõustatud äriplaani ligi 63 900 euro (ligi 1 miljon kr) ulatuses. Vabaühenduste esindajad pöörduvad arenduskeskuse poole peamiselt alustamisega (31 klienti), rahastusvõimaluste (14) ja tegevuse arendamisega seonduvates küsimustes (23). KOVE on nõustatud peamiselt finantseerimisvõimaluste teemal.

Kõik soovijad on oodatud maakondlikku arenduskeskusesse konsultatsioonile.

Teenused alustavale ettevõtjale *Ettevõtlusega alustamine, *Äriplaani koostamine, *Projektide ja taotluste koostamine (peamiselt EAS ja ka teised), *Maksundus ja raamatupidamine, *Lepingute sõlmimine, *Turundus, *Koostööpartnerite leidmine, *Strateegiline planeerimine

Teenused mittetulundusühingule ja sihtasutusele *Ühenduse asutamine ja registreerimine, *Juriidilised küsimused (põhikirj jmt), *Ühenduse tegevuskava ja strateegia koostamine *Tegevusnõustamine, tegevuse finantseerimine, *Maksundus ja aruandlus, *Lepingute sõlmimine, *Koostööpartnerite leidmine *Projektideede hindamine, *Rahastusvõimaluste leidmine projektidele, *Projektide koostamine ja aruandlusega seonduvad nõuded

Teenused kohalikele omavalitsusele ja avaliku sektori

asutustele *Projekti idee sobivuse hindamine toetusmeetmete ja arengu-kavadega, sobiva rahastusallika leidmine, *Projekti eesmärgi sõnastamine, projekti lähteülesande ja projektiplaani koostamine, *Projektiplaani kirjutaja leidmine, *Projekti teostaja leidmiseks hankekonkursi korraldamise nõustamine, *Projekti aruandluse koostamine ja sellega seonduv, *Maakondlikud ühisprojektid, *Üldine piirkondlik arendustegevus

Teenused tegutsevatele ettevõtjale *Arengu takistuste ja probleemide hindamine, *Abi riiklikest tugiprogrammidest, *Arendusplaanide koostamine, *Personali ja juhtkonna arenduskoolitused, *Koostööpartnerite leidmine, *Projektide ja taotluste koostamine

Muud tegevused *Alustava ettevõtja baaskoolitus, *VKE arenguprogramm, *Ettevõtluse toetusmeetmeid tutvustavad infopäevad, *Seminarid ettevõtjatele aktuaalsetel teemadel, *Ettevõtjate mentorklubi, *Alustava MTÜ baaskoolitus, *MTÜ juhtide arenguprogramm, *Muud MTÜde tegevussuutlikkust ja professionaalsuse kasvu toetavad koolitused, *Mittetulundusühenduste toetusmeetmeid tutvustavad infopäevad, *Seminarid MTÜdele aktuaalsetel teemadel, *Piirkondlikud infopäevad koostöös kohalike omavalitsustega

Sektorite ja valdkondade ülesed tegevused *Tervist Edendavate Töökohtade Võrgustiku arendamine Lääne-Viru maakonnas koostöös, Tervise Arengu Instituudiga (avalik sektor, ettevõtted, mittetulundusühingud - tööandjad), *energiasäästualased teavitussüritused (avalik-ühiskondlikud hooned, korteri-ühistud),

Teenused on tasuta!

Rohkem infot arenduskeskuse tegevuse kohta veebilehelt www.arenduskeskus.ee.

Ettevõtluskonsultandid

Tea Treufeldt, 325 8028; 530 13292

Triin Varek, triin@arenduskeskus.ee, 325 8028; 5 850 5150

Vabaihenduste konsultant

Kaie Kranich, kaie@arenduskeskus.ee, 325 8028; 5 850 1250

Kohalike omavalitsuste konsultant

Viktoria Heinmann, viktoria@arenduskeskus.ee, 325 8028;

502 0362

Konkurss kohanimede määramiseks

Haljala Vallavalitsus kuulutab konkursi kohanimede määramiseks Haljala alevikus asuvalle kolmele teele.

1. Liikluspinnale Haljala valgusfooride ristist kuni Haljala aleviku piirini. Uue kohanimega seoses saavad uue aadressi Haljala lasteaed ja ehituspood. 2. Teelõigule Tööstuse teelt (Haljala teemeistri kinnistust) kuni Rakvere mnt 11 kinnistuni, kus asub Haljala katlamaja. 3. Teelõigule, mis algab Haljala-Põdruse mnt-st ja suundub Haljala biotiikide juurde.

Teede ja liikluspindade nimede kohta ootame arvamusi ja ettepanekuid kuni 8.aprillini 2011.a. Arvamused ja ettepanekud saata kirjalikult Haljala Vallavalitsusele või e-mailile haljala@haljala.ee

Teede skeemidega on võimalik tutvuda Haljala valla kodulehel www.haljala.ee

Ohtlike jäätmete kogumine

7. mail 2011. a toimub Haljala valla territooriumil OHTLIKE JÄÄTMEDE KOGUMISRING.

Täpsem info kogumisringi kohta on leitav Haljala valla kodulehel aadressil www.haljala.ee/index.php?id=41715 ja Haljala Valla Sõnumite aprillinumbris.

Sulev Kiviberg, keskkonnaspetsialist

Asjatundjalt saab tasuta nõu küsida kodust lahkumata.

Kas tööleping peab olema kirjalik? Firma on pankrotis, kuidas kätte saada koondamisraha? Kust alustada abielulahutusega? Testamenti ei ole, kes on pärijateks? Kas liikustrahv aegub? Kuidas meest alkoholist eemal hoida? Ülekaal, millest alustada? Miks on koeral karv lahti? Kuidas saada lahti vesirohtidest? Miks korstnakivid pragunevad? jne

Interneti nõuandekeskuses www.vastused.ee saab küsida tasuta ja anonüümselt nõu oma ala asjatundjalt. Kasulikku nõuandeid leiab ka küsimuste-vastuste lugemisel.

Julgustame Teid oma probleemidele lahendusi otsima!

Ain Raudsepp, www.vastused.ee peatoimetaja

Elukutse – tekstikirjutaja. Kas netistunud ühiskonna uus amet?

Märgatavad muutused viimaste aastate eesti keeles on tingitud kahest asjaolust: sõnavabaduse saavutamise ja suhtluskeskkondade mitmekesisusest.

- Noni-lepsin just kodu koku, et rede ohta lahkun talinase. tullen sinu jure sis kui aeg

- Pets Mles Ringi-PljuTõd Teha Mina Tlex Ikkagi-Ohtus Bussiga. Muusjas, Liine Elistas Eile, Tahtis-SuKaYleVadata.Ok?

- ise teab. sina-liina teretuld. silla laekute?

- Joux sup`ma eile naq mõtsin et võiks t2na kyll blingima minna.

- Tnx a eile kats pani t2iega ketti nt feil
Millega tegu? Need dialoogid on väljavõtted täiesti kirjaosavate ja terve mõistuse juures olevate eestlaste suhtlusest. Võimalused oma sõnumit edastada on palju laiemad kui varem: mailid, SMS-id, „sätusud“. 21. sajandi algus on

viinud noortesuhtluse võrgukeskkonda, kus keel on üpris normivaba ning segu tähtedest, sümbolitest ja numbritest. Need on tekstid, mida kõrvalseisja ei mõista ja mis varem olid tüüpilised suulisele suhtlusele. On tekkimas lõhe normitud keele ja igapäevase suhtluskeele – netisuhtluse keele vahel.

Keeleuudaja Johannes Aavik kirjutas sada aastat tagasi: „Keel on riist, keel on masin. Keelt, seda inimese vaimu kõige peenemat tööriista, peab harima, korras-tama, puhastama, viilima, ihuma, rikastama.“

J. Aaviku tegevuse keskne mõte oli, et inimkeelt võib ja tulebki teadlikult muuta ja täiustada. J. Aavik pidas kõige olulisemaks keele kui terviku ilu. Ta lõi ka ise uusi sõnu. Olgu siin nimetatud meile praegu nii igapäevased sõnad nagu näiteks laup, relv, roim, range, taunima, nõrdima, meenuma jt. Vähem tuntud või sootuks

tundmatud on J. Aaviku poolt loodud tehistüved, nagu näiteks luutma, lüüme, jaunis, malnis, nima, nõngejt.

Küllap jääksid arusaamatuks järgmised laused, mis kokku seatud J. Aaviku soovitatud uudissõnadest: Päänlik-pula pysitatakse pyngimustega. (Pealetükki tühja loba on palju, sest selle järele on nõudlus); Nirse ja nõibe nooruk päänis kõigile. (Uhke ja ennastamis nooruk käis kõigile närvidele)

1960-ndaid aastaid on hakatud nimetama keeleergastuse ajajärguks: uute keelendite saamiseks hakati kasutama vähem tuntud liiteid, murdesõnu, tüvede tehismoodustamist. 1972. aastal kuulutas Emakeele Seltsi keeleteoimkond välja uudissõnade saamise võistluse, millest võeti innuga osa. Sõelale jäänud sõnaleid võeti hästi vastu ja need läksid kiiresti käibesse. Järgnev valik on üsna väike osa sel perioodil eesti keelde

tulnud sõnadest: eirama, etlema, keetel, kohuke, kulgur, kõlar, kõrsik, külmik, libik, meene, mehu, pardel, rōngik, selve, telerjt.

2002. aastal kuulutasid Emakeele Selts, Euroopa Liidu infosekretariaat, haridusministeerium, Eesti õigustõlke keskus ja Postimees välja sõnavõistluse, et täita lünki eesti keelses Euroopa Liidu sõnavaras. Osavõtjaid oli 600 ringis, kokku oli ettepanekuid 5300. Aktiivsesse kasutusse on tulnud üleilmastumine globaliseeruma ja lõimimine, lõiming integratsiooni asemel ja kõrval. Mõned näited veel: täisleppimatus (nulltolerants), tõukefondid (struktuurifondid), mes-timine (twinning- ametniku lähetamine nõustama mingit kindlat projekti).

2010. aastal president Toomas Hendrik Ilvese poolt välja kuulutatud sõnaseusel (sõnavõistlusel) osales 593 inimest, kes esitasid 2123 uudissõna. Žürii tunnustas

näiteks sõnu taristu (infrastruktuur), toimeabi (humanitaarabi), vabasektor (kolmas sektor), tundetaip (emotsionaalne intelligentus), kärgpere (pere, kus on minu-sinumeie lapsed) jt. Muhedaid pakkumisi oli veelgi: aeglema (tšillima, hāngima), nõha (nohu ja kõha), peipar (peibutuspart poliitikas), pruunlane (mustanahaline), rahard (rahaks ja ülbe inimene), tuulu (tolmuimeja) jms.

Keeleloome saamine igapäevakeeleks on ettearvamatu: meil võib olla küll ilus uudissõna mõne võõrkeelse vārdvāljendi asendamiseks, aga kui keele-kasutajad seda ei tarvita, on keeleuudaja töö asjata.

Mis seos on sõnavõistlustel ja pealkirjas esitatud küsimusel? Nii nagu sõltub keele kasutajatest uute sõnade juurdumine keeles, nii sõltub ka kirjakeele ja netisuhtluse suvakeele suhe meist endast. Praegu oskavad veel noored

mõlemat keelt. Kas me tahame samasugust olukorda nende rahvastega, kus suur osa rahvast ei mõista kirjutada ning kasutab kirjutajate abi, kes neile avaldusi, karjääridokumente või muid vajalikke kirju kirjutavad? Kuhu tõmmata piir standardkeele ja vaba eneseväljenduse vahele? Küsimārgid jäävad.

Iga inimese varandus on tema keel. Mida rohkem teab inimene sõnu, tunneb oma keele nüansse, seda rikkam ta on. Rõõmustada tuleb selle üle, et meil on emakeelepāev, 14. märts, mis on riiklik pūha. Keel on meie suur vārtus, kasutagem seda siis õigesti ja arukalt. On ju väga oluline, et me ka sadade aastate pārast eesti keeles kõneleksime ja kirjutaksime.

Küllli Heinla,

Haljala Gümnaasiumi eesti keele ja kirjanduse õpetaja

TÄNAME USALDUSE EEST!

Hanno Pevkur, Paul-Eerik Rummo,
Einar Vallbaum, Roman Kusma,
Vello Tafenau, Andres Ots,
Leo Adel

KUREPESAFORELL

Avame taas hooaja
30. aprillil tantsuõhtuga

Tantsuks mängib ansambel
President ja Rein Laaneorg

Algus kell 21.00
Pääse 7 eurot

audade broneerimine ja info telefonil
529 0266
www.kurepesaforell.ee

HALJALA EHITUS-JA KODUTARVETE KAUPLUS

Teisipäev 9-18
Kolmapäev 9-18
Reede 9-18
Laupäev 9-14

OLETE OODATUD
(Rakvere mnt 1a)

Info telefonil 511 0286

Müüme saetud ja lõhutud küttepuid. Mõõdud vastavalt tellija soovile. Pakume ka 3m küttepuid (lepp, sanglepp, saar, kask, haab, okaspuu) ning puitbriketti.

Tel. 501 3862 Multi Varius OÜ

Kultuurikalender

HALJALA RAHVAMAJA

05.04, 12.04, 19.04, 26.04 kell 19.00. KINO. Täpsem info www.haljalakino.com

06.04 rahvatantsurühmade ülevaatus Rakveres. Bussid väljuvad: 8.15 C rühm, 10.40. 1-2 klassi tantsijad, 12.00. 7-9 klassi tantsijad.

15.04 kell 9.00 gümnaasiumi õpilaskonverents

16.04 kell 10.00 Lääne Virumaa näitemängupäev Sõmeru Klubis

19.04 kell 11.00 lasteteatri etendus "Kes ei tööta see ei söö".

19.04 kell 12.00 gümnaasiumi jaagupäev

24.04 kell 9.00 kevadlaat rahvamaja parklas

29.04 kell 20.00 volbriõõ simman

Maie ja Boris Lešin

Õnnitleme
kuldpulmade puhul!

Sõbrad

APTEEK 1

Tervise Asjatundja

Iga kuu üle 50
soodushinnaga
pakkumise.

Haljala apteek

Rakvere mnt 3

tel 325 9179

E, K 9-18 T, N 9-17 R 9-15

Apteegikaardiga soodustus **5%**

(v.a. retseptiravimid!)

Apovit vitamiinid lastele ja
täiskasvanutele 30 ja 90 tabletti

-20%

Pakkumine kehtib
03.maini 2011

Tere tulemast meie apteeki!

Õnnitleme vanemaid...

Mattias Kõss 01.02.2011
Kaisa Sooväli 05.02.2011
Lisandra Teedla 14.02.2011
Andero Bergström 16.02.2011

... ja sünnipäevalapsi!

96	Marta Nõlvak	23. aprill	Aasu
89	Ellen Rahn	5. aprill	Kõldu
	Evald Kari	16. aprill	Kavastu
88	Aino Mäemets	26. aprill	Haljala
87	Kuuno-Harkaadi Sorel	20. aprill	Idavere
85	Elmar Tambi	19. aprill	Essu
83	Helju Iva	25. aprill	Vanamõisa
82	Virve Terno	14. aprill	Haljala
80	Helve Arvik	17. aprill	Haljala
75	Margarita Nõmm	22. aprill	Haljala
	Silvi Vent	27. aprill	Kandle
70	Elje Laansoo	6. aprill	Kärnu
	Ilma Sepp	7. aprill	Aaspere
	Harri Kaljuvee	22. aprill	Aaspere
65	Tiina Simuste	26. aprill	Võle
60	Olev Tui	4. aprill	Pehka
	Rein Veiert	9. aprill	Haljala
	Viljo Kungla	24. aprill	Haljala
	Andres Paumees	25. aprill	Aaspere
	Helme Kütt	29. aprill	Haljala
55	Heino Pohla	4. aprill	Lihulõpe
	Eha Pärnoja	9. aprill	Haljala
	Taisi Autor	14. aprill	Haljala
	Ülle Kaldma	30. aprill	Haljala
50	Uno Alanurme	28. aprill	Liiguste

Meie
hulgast
on lahkunud ...

Otto Kõilmaa
15.08.1934 - 23.02.2011
Viidi Põdra
16.03.1942 - 24.02.2011
Paul Pähkilepa
26.03.1935 - 05.03.2011
Väino Kiviberg
02.05.1954 - 15.03.2011
Helvi - Aliise Tänavots
01.07.1931 - 16.03.2011